477: Savaşta Yüksek Sesle "Allah'u Ekber" Demek

Ömer Faruk

23 Nis, 2020

https://ilimvecihat.com

SORU

Mücahidler savaşırlarken seslerini yükselterek *“Allah’u Ekber”* diyorlar. Bunda bir beis var mıdır?

CEVAP

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Kays b. Ubâd *(rahimehullah)* şöyle demiştir:

كَانَ أَصْحَابُ النَّبِيِّ ـ صلى الله عليه وسلم ـ يَكْرَهُونَ الصَّوْتَ عِنْدَ الْقِتَالِ

“Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in ashabı savaş anında sesi kerih görürlerdi.” (Ebu Dâvûd, Beyhakî, Hâkim. Hâkim, Zehebî, Elbânî bu rivayetin sahih olduğuna hükmetmişlerdir.)

Şevkânî *(rahimehullah) “Neylu’l-Evtâr”*da bu rivayeti şerh ederken şunları söylemiştir: *“Bu rivayette, savaş halinde sesi yükseltmenin, çokça gürültü yapıp bağırmanın mekruh olduğuna delil vardır. Sahabenin bunu kerih görmelerinin nedeni, böyle bir vakitte sesi yükseltmenin korkuyu ve yenilgiye uğrandığını gösterebilmesi olsa gerektir. Sessiz olmak ise böyle değildir. Sessizlik, sebat etmenin ve soğukkanlılığın delilidir (ve böylece düşmana daha fazla korku verir.)”*

Nevevî (*rahimehullah) “el-Ezkâr”* isimli eserinde; *“İhtiyaç olmaksızın savaş anında sesi yükseltmenin nehy edilmesi babı”* diye bir başlık atıp bu rivayeti zikretmiştir. Dolayısıyla savaşta ihtiyaç duyulduğunda ise sesi yükseltmekte bir mahzur yoktur.

Muzhirî *(rahimehullah, vefat tarihi: hicrî 727) “el-Mefâtîh fî Şerhi’l-Mesâbîh”* adlı kitabında bu rivayetin şerhinde şunları kaydederek meseleye açıklık getirmiştir: *“Savaşanların âdetidir ki, ya kendilerini büyültmek ve çok olduklarını göstermek için veya düşmanlarını korkutmak için veya birinin: “ben kahramanım/yiğidim”, “ben cesurum”, “ben savaş isteyenim”, “ben filanın oğlu filanım” demek suretiyle kendisinin cesur olduğunu ortaya koymak için seslerini yükseltirler. Sahabe (radiyallahu anhum) bunlardan herhangi biri sebebiyle seslerini yükseltmeyi kerih görürlerdi. Zira bunlar, kendisiyle Allah Teâlâ’ya yakınlaşılan şeylerden değildir. Bilakis sahabe, seslerini yükselterek Allah Teâlâ’yı zikrederlerdi. Çünkü dünya ve ahiret*

kurtuluşu bunun sebebiyledir."

Kurtubî *(rahimehullah)* Allah Teâlâ'nın: ***"Ey İman edenler! (Kâfir) bir toplulukla karşılaştığınız zaman sebat edin ve Allah'ı çokça zikredin ki felaha eresiniz (düşmana galip gelesiniz.)"*** *(Enfâl sûrasi, 45. âyet)* ayetinin tefsirinde, savaş anında ses yükseltilerek Allah'ı zikretmenin meşru oluşunu *"topluca"* yapılmasıyla kayıtlamıştır. Şunları söylemiştir: *"Bu zikrin hükmü gizli olmasıdır. Zira savaş yerlerinde sesi yükseltmek, eğer zikreden kişi tek ise kötüdür, mekruhtur. Eğer bu zikir, düşmana hamle yaparken topluluktan sadır olursa bu güzeldir. Çünkü bu, düşmanın gücünü/cesaretini kırar."*

Ve'l-hamdu lillâhi Rabbi'l-âlemîn.